

Stop angioödeeman (ihoturvotus) oireet

Angioödeema on ihon tai limakalvojen paikallinen turvotus, joka ilmaantuu äkillisesti. Turvotus esiintyy usein huulissa tai silmäluomissa, mutta sitä voi olla missä vain iholla tai limakalvoilla. Oire voi olla itsenäinen tai se ilmaantuu nokkosihottuman (urtikaria) yhteydessä.

Tunnista oireet

- Iholle tai limakalvoille ilmaantuu äkillisesti turvotusta ja pistelyä.
- Turvotuksen alueella iho voi olla normaalin näköinen tai se voi punoittaa.
- Oireet kestävät samassa paikassa yleensä 1-3 päivää lievittyen hitaasti.
- Tyyppipaikat ovat huulet ja silmäluomet. Muita yleisiä paikkoja ovat kädenselät, raajat ja sukuelimet.

Tunnista laukaisevat tekijät

- Angioödeema voi esiintyä nokkosihottuman yhteydessä.
- Jos angioödeema esiintyy itsenäisenä oireena, sen syy voi olla lääkeaine tai ruoka-aine (ruoka-aineallergia).
- Yleisimmät angioödeemaa aiheuttavat lääkeaineet ovat ns. ACE-estäjiä, joita käytetään kohonneen verenpaineen hoitoon.
- Useimmiten turvotuksen syy jää epäselväksi.
- Angioödeemassa on myös erittäin harvinaisia perinnöllisiä muotoja.

Hoida akuutti kohta

- Jos angioödeema on lievä, ota antihistamiinitabletti (esim. setiritsiini 10 mg). Voit nostaa annoksen 2-4-kertaiseksi ja ottaa muutaman päivän kuurina 1-2 tablettia aamuin illoin.
- Jos angioödeema on voimakas, ota kortisonia (esim. prednisoloni 20 mg) 3-10 päivän kuurina. Ota 1-2 kortisonitablettia kerta-annoksena aamuisin.
- Antihistamiinia ja kortisonia voi käyttää myös samanaikaisesti.

Ylläpitohoito toistuvassa angioödeemassa

- Voit käyttää antihistamiinia myös kohtausten pitkäaikaisena estohoitona.
- Voit itse kokeilla, mikä annos antihistamiinia pitää oireet pois. Päiväannos saa olla enintään 4-kertainen vakioannokseen verrattuna.
- Rauhallisessa vaiheessa riittää usein estohoito, mutta oireita kurissa pitävän antihistamiinin annos voi vaihdella.
- Pahenemisvaiheissa annosta on suurennettava 2-4-kertaiseksi.
- Akuutissa kohtauksessa tarvitaan kortisonikuuri suun kautta.

Kurkunpäänturvotus

- Ylempien hengitysteiden ödeema (kurkunpäänturvotus) voi johtaa tukehtumiseen.
- Kurkunpäänturvotuksen oireita ovat nielun ahtauden tunne, puheäänien muuttuminen ja hengitysvaikeus.
- Kohtauksen aikana voi esiintyä myös maha-suolikanavan turvotusta ja muita oireita.
- Mene päivystykseen, jos sinulla on kurkunpäänturvotuksen oireita.

Estä kurkunpäänturvotuksen paheneminen

- Heti kun tunnistat oireet, pistä (tai pyydä joku pistämään) adrenaliinia kertakäyttöisellä injektorilla reiden tai olkapäiden lihakseen.
- Ota kortisonitabletti ja antihistamiinitabletti, jos kykenet nielemään.
- Soita (tai pyydä joku soittamaan) hätänumeroon 112 ja ilmoita, että olet saanut kurkunpäänturvotuksen.
- Hakeudu lähimpään päivystyspisteeseen.
- Selvitä myöhemmin, mikä aiheutti reaktion ja kuinka se on jatkossa vältettävissä.